

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu			Kod ECTS
Wprowadzenie do antropologii			14.7.0033
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Fizjologii Zwierząt i Człowieka			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	wszystkie
Wydział Biologii	Biologia medyczna	forma	wszystkie
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. UG, dr hab. Andrzej Borman			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin			Liczba punktów ECTS
Formy zajęć			1 SZACOWANIE CZASU PRACY Praca w kontakcie z nauczycielem: Udział w ćwiczeniach: 15 godzin Konsultacje: 1 godziny Zaliczenie przedmiotu: 1 godzina Praca samodzielna studenta: Przygotowanie się do testu zaliczeniowego: 13 godzin RAZEM: 30 godziny
Sposób realizacji zajęć			
zajęcia w sali dydaktycznej			
Liczba godzin			
Ćw. audytoryjne: 15 godz.			
Cykl dydaktyczny			
2015/2016 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- wykład z prezentacją multimedialną - ćwiczenia audytoryjne - dyskusja - ćwiczenia audytoryjne - praca w grupach		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- egzamin pisemny testowy - zaliczenie w formie pisemnego testu	
		Podstawowe kryteria oceny	
		norma zaliczenia: powyżej 50%	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			

zakładany efekt kształcenia	ćwiczenia audytoryjne - praca w grupach	ćwiczenia audytoryjne - dyskusja	wykład z prezentacją multimedialną
	Wiedza		
BM_W03	testy pisemne z dostępem do materiałów dydaktycznych, wypowiedzi ustne na zadane pytania/problemy, dyskusje obejmujące alternatywne interpretacje danych naukowych		
BM_W04			
BM_W05			
	Umiejętności		
BM_U07	obserwacje i ocena umiejętności indywidualnych studentów		
	Kompetencje		
BM_K01	wypowiedzi ustne, aktywność na zajęciach		

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

brak

B. Wymagania wstępne

wiadomości, umiejętności i kompetencje z zakresu biologii wyniesione ze szkoły średniej

Cele kształcenia

Zaznajomienie studenta z podstawami antropologii, ze szczególnym uwzględnieniem najważniejszych zagadnień antropologii fizycznej (biologii porównawczej człowieka) w ujęciu zarówno filogenetycznym, ontogenetycznym, jak i populacyjnym.

Treści programowe

Definicja antropologii, jej działy i nauki pomocnicze. Antropologia fizyczna jako biologia porównawcza człowieka i jej miejsce wśród nauk biologicznych i społecznych. Metody stosowane w antropologii. Prawidłowości rozwoju osobniczego (ontogenezy) człowieka. Stanowisko systematyczne gatunku Homo sapiens. Główne etapy rozwoju rodowego człowieka (filogenezy) – przebieg i postulowane mechanizmy procesu hominizacji: ewolucja postawy ciała (dwunożności) i mózgowia, używanie/wytwarzanie narzędzi, pojawienie się i rozwój więzi społecznych oraz mowy, fale migracyjne. Przeciwnostawne teorie antropogenezy: multiregionalna oraz „pożegnania z Afryką”, pojęcie „Ewy mitochondrialnej”, pozycja Neandertalczyka. Wyjątkowe cechy człowieka jako gatunku w zderzeniu z koncepcją „nagiej małpy” – świadomość, myśl, mowa. Ewolucja biologiczna (darwinowska, geny), a kulturowa (lamarckistowska, memy) – kultura materialna i niematerialna (duchowa) jako pozabiologiczny mechanizm adaptacyjny. Grupa rodzinna człowieka, a społeczność globalna. Zróżnicowanie człowieka współczesnego – próby klasyfikacji form ludzkich: pojęcie rasy, grupy morfologicznej, grupy etnicznej. Adaptacja fizjologiczna i behawioralna człowieka do środowiska. Stan, dynamika i struktura populacji ludzkich. Spory o przyszłość gatunku ludzkiego

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1 wykorzystywana podczas zajęć:

1. Malinowski A. 1999. Wstęp do antropologii i ekologii człowieka. Wyd. UŁ, Łódź
2. Malinowski A., Strzałko J. 1989. Antropologia. PWN, Warszawa, Poznań
3. Lewin R. 2002. Wprowadzenie do ewolucji człowieka. Wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa

A.2 studiowana samodzielnie przez studenta:

1. McKie R. 2001. Małpolud. Opowieść o ewolucji człowieka. Muza
2. Ryszkiewicz M. 1996. Przepis na człowieka. Wyd. CIS.
3. Springer Ch., McKie R. 1999. Afrykański Exodus. Wyd. Prószyński i S-ka, Warszawa

B. Literatura uzupełniająca:

1. Jones S., Martin R., Pilbeam D. 2007. The Cambridge Encyclopedia of Human Evolution. Cambridge Univ Press.
2. Wolański N. 2005. Rozwój biologiczny człowieka. PWN, Warszawa
3. Campbell B. 1995. Ekologia człowieka. Historia naszego miejsca w przyrodzie od prehistorii do czasów współczesnych. PWN, Warszawa.
4. Jerszyńska B. (red.) 2008. Współczesna antropologia fizyczna. Zakres i metody badań, współpraca interdyscyplinarna. XI Warsztaty Antropologiczne, Poznań.

Efekty kształcenia (obszarowe i kierunkowe)

Efekty kształcenia z obszaru nauk przyrodniczych:

P1A_W01, P1A_W05, P1A_U11, P1A_K01, P1A_K07

Efekty kształcenia z obszaru nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej: M1_W02, M1_K01

Efekty dla kierunku Biologia medyczna UG: BM_W03,

Wiedza

BM_W03

przedstawia budowę organizmu ludzkiego ze szczególnym uwzględnieniem cech specyficznych dla człowieka, procesy i zależności funkcjonalne na różnych poziomach oraz wyjaśnia ich związki z behawiorem i znaczenie adaptacyjne na tle drogi rozwojowej gatunku ludzkiego

BM_W04

BM_W04, BM_W05, BM_U07, BM_K01	<p>przedstawia główne etapy rozwoju rodowego człowieka (filogenezy) oraz przebieg i postulowane mechanizmy procesu hominizacji</p> <p>BM_W05</p> <p>zna i rozumie wyjątkowe cechy budowy i czynności organizmu człowieka oraz mechanizmy patofizjologii „chorób z przystosowania” (cywilizacyjnych)</p>
	<p>Umiejętności</p> <p>BM_U07</p> <p>Uczy się samodzielnie, w sposób ukierunkowany</p>
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>BM_K01</p> <p>rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie i aktualizowania wiedzy z zakresu antropologii fizycznej oraz dyscyplin pokrewnych</p>
	<p>Kontakt</p> <p>andrzej.borman@biol.ug.edu.p</p>